

Lunchwebinar Welbevinden van het schoolteam

Door:
Anna de Haan
Marijn Knibbeler
Laura Stroo
Els Mast

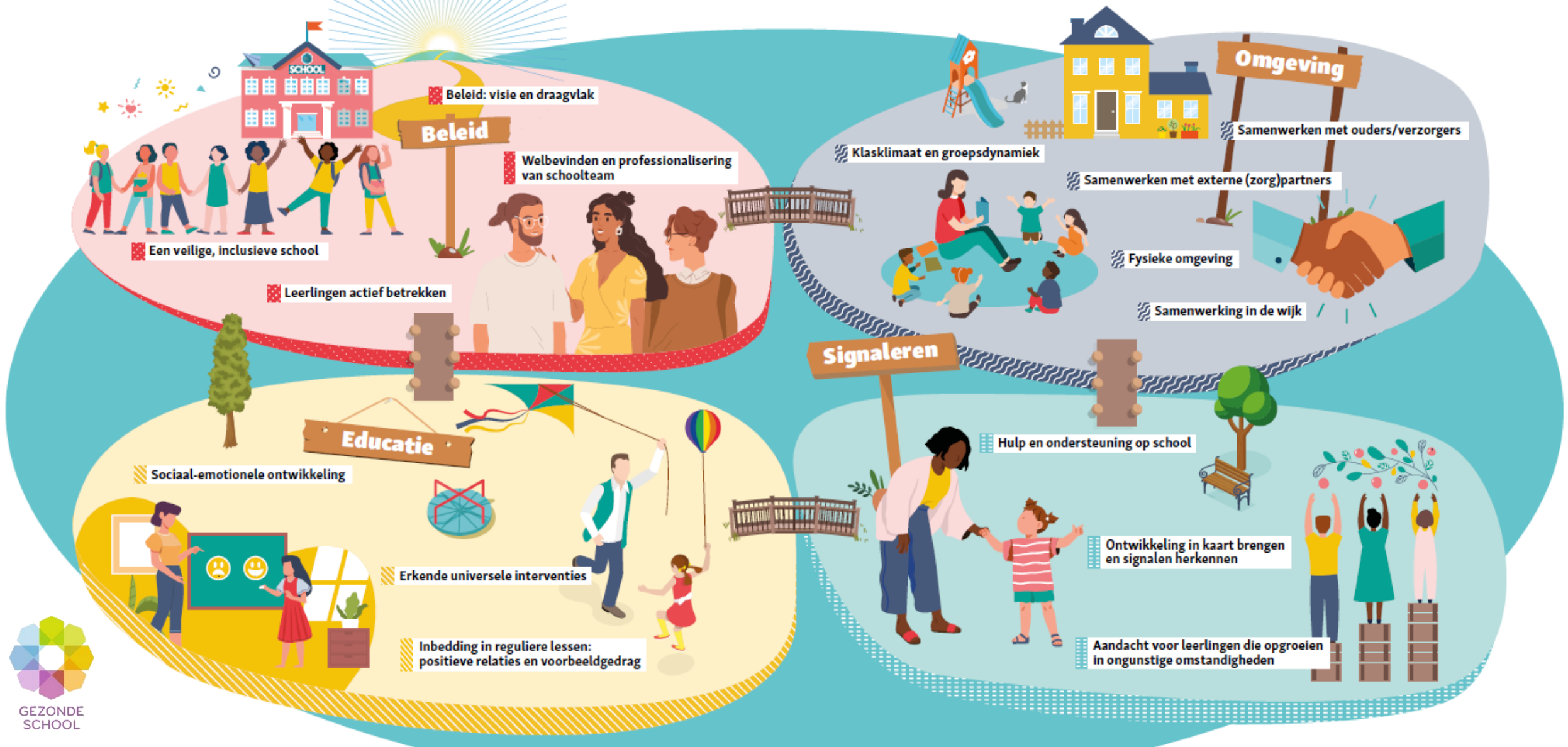
03-06-2025

Wat is Welbevinden op School?

- Kennis- en ondersteuningsprogramma van Trimbos-instituut en Pharos
- Stimuleren van een schoolbrede/integrale aanpak op welbevinden
- Handvatten, tools, deskundigheidsbevordering etc.
- Gebaseerd op wetenschap en kennis uit de praktijk
- Voor PO, VO, GO en MBO
- Invulling van thema welbevinden van Gezonde School-aanpak
- Samenwerking met schoolpsychologen NIP (sectie jeugd)

Lekker in je vel leert beter

Leren lukt het beste als leerlingen zich goed voelen. En omgekeerd helpt goed onderwijs leerlingen om beter in hun vel te zitten. Hoe werk je als school concreet aan welbevinden? In deze inspiratiekaart vind je goede voorbeelden, tools en tips uit de praktijk.

Programma vandaag

- Het belang van werken aan het welbevinden van het schoolteam
- Hoe kun je dit in de praktijk vormgeven?

Het belang van het werken aan welbevinden van het schoolteam

Werkdruk in het onderwijs

- Werkdruk het hoogste onder leraren in achterstandsscholen
- Werkdruk docenten > ondersteunend personeel en management
- Geen substantiële verschillen PO-VO-sectoren

Bron: TNO-rapport werkdruk in het onderwijs (NEA), 2023:

<https://www.aanpaklerarentekort.nl/documenten/rapporten/2023/12/14/tno-rapport-werkdruk-in-het-onderwijs-nea>

Kennisrotonde – redenen voor leraren om te stoppen (PO/VO):

1. persoonlijke omstandigheden
2. kenmerken van het beroep
3. kenmerken van de school
4. (minder goede) relaties binnen de school

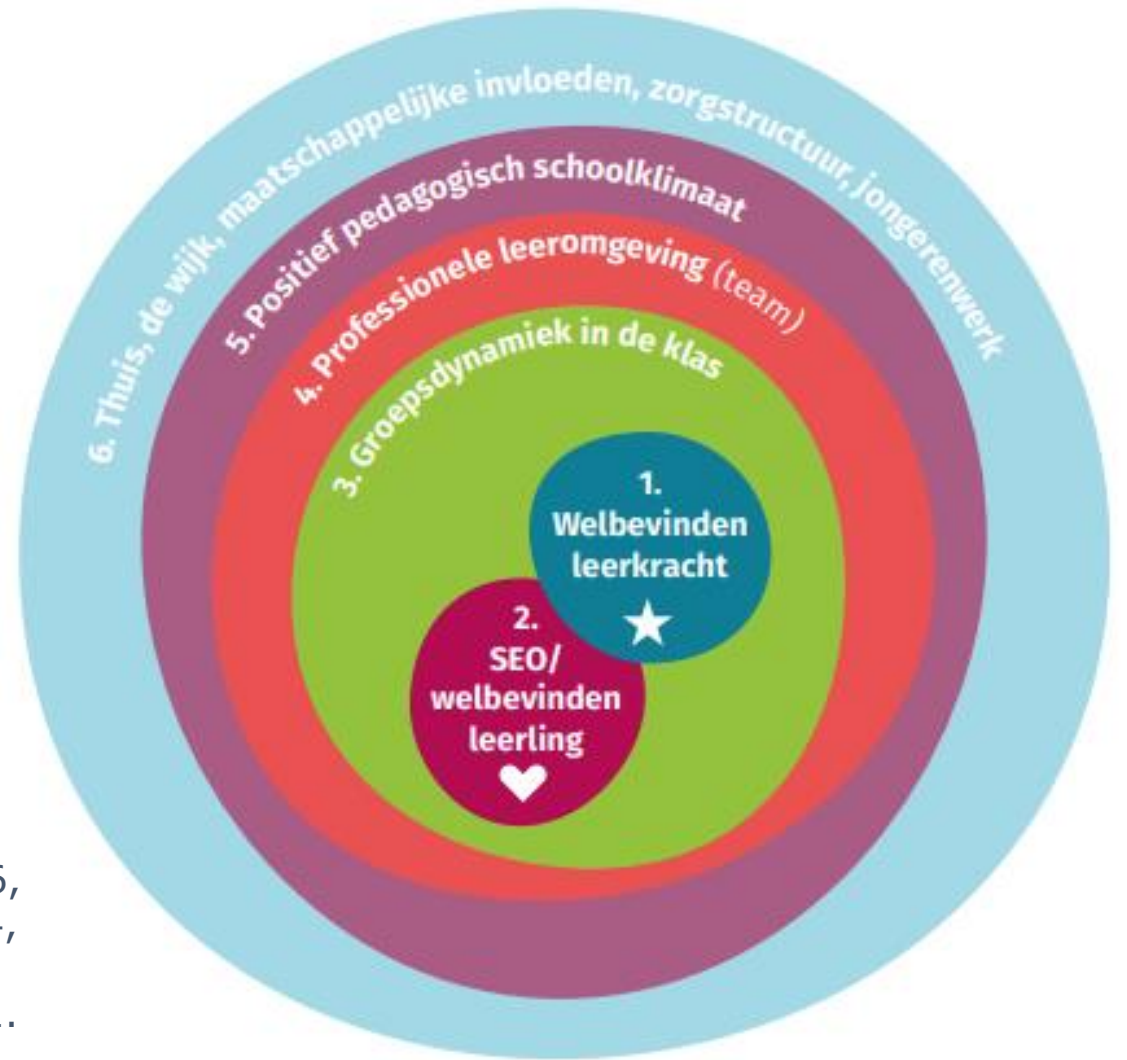
WELBEVINDEN EN SCHOOLBREDE AANPAK

Duurzaam werken aan welbevinden levert veel op voor zowel leerlingen als het docententeam en de maatschappij.

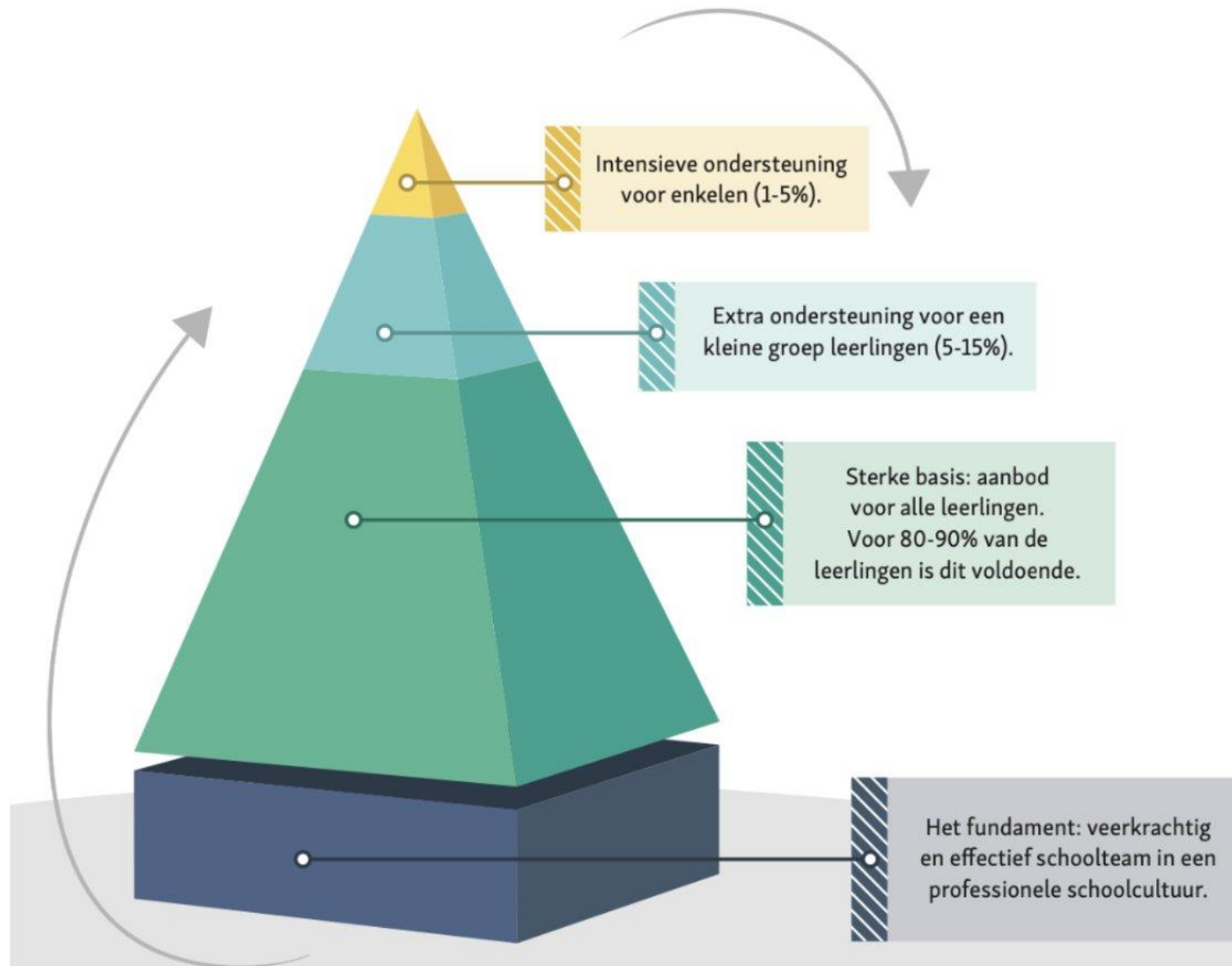
Met Ster op 1, staat het welbevinden van de leraar! Als het goed gaat met hen, kunnen zij beter voor de leerlingen zorgen.

Kleinjan et al., 2016,
Looman et al., 2014,
Weare, 2015,
Weare & Nind, 2011.

Ondersteuningspiramide: ontwikkeling in context

Leren, welbevinden en gedrag zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden.

Wat werkt bij deze (groep) leerlingen, uit deze gezinnen, op deze school, op deze locatie, met deze leraar in dit schoolteam en op dit moment?

Van analyse naar een duurzaam plan van aanpak.

Zoveel mogelijk 'zakken in de piramide': een sterke basis met aandacht voor de groep.

Het fundament: aandacht voor leerlingen vraagt ook aandacht voor het schoolteam: Wat is nodig?

Schoolteams, leerlingen, ouders en kernpartners werken transdisciplinair samen.

In het fundament zit o.a.:

- Duidelijke visie van de school en wijze van uitdragen
- Sterk leiderschap
- Onboarding/inwerken
- Maatje/opleider in school
- Cyclische waarderingsgesprekken
- Professionalisering, intervisie, opleidingen
- Ondersteunende techniek werkt
- Verbindende activiteiten
- Self-efficacy/teamefficacy

Tabel 1 Overzicht van kenmerken van werkgerelateerde interventies

	Curatie	Tertiaire preventie	Secundaire preventie	Primaire preventie	Amplitie
<i>Doelstelling</i>	Werknemers met problemen, stoornissen en aandoeningen behandelen	Schadelijke gevolgen van problemen, stoornissen en aandoeningen beperken	Probleem-oplossend vermogen (coping) van werknemers versterken	Psychosociale risicofactoren in het werk verminderen	Psychisch welbevinden van werknemers bevorderen
<i>Doelgroep</i>	Zieke werknemers	Zieke werknemers	Tot een risicogroep behorende werknemers	Alle werknemers	Alle werknemers
<i>Professionals</i>	Bedrijfsarts, klinisch psycholoog, psychotherapeut	Bedrijfsarts, klinisch psycholoog, psychotherapeut	Psycholoog, coach	Arbodienst	HRM, management, Arbodienst

Amplitie=

Een aanpak gericht op
alle werkenden in een organisatie en werkcontext

Hierbij wordt gewerkt aan de *versterking* van werkenden.

Als je aan amplitie werkt met elkaar: (1)

Zelf ervaar je:

- Aandacht voor de waarde van het werken in school
- ontwikkelingsmogelijkheden en scholing
- autonomie en participatie bij beslissingen.

Teams en groepen waarderen:

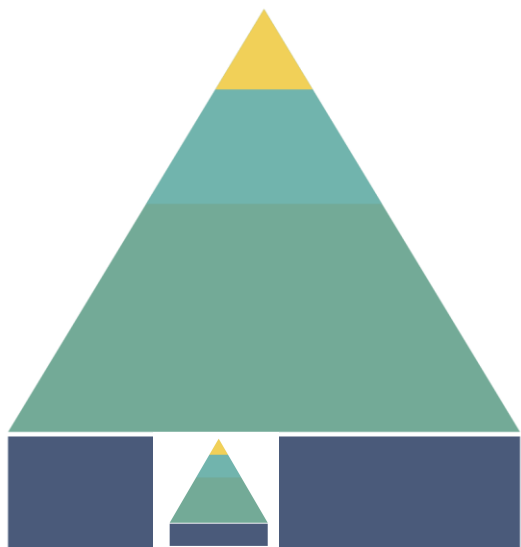
- constructief samenwerken
- ruimte bieden aan diversiteit
- zorgen voor goede en bijzondere prestaties en geïnspireerde medewerkers
- Duidelijkheid over doelen en rollen
- Vertrouwen in elkaar

Als je aan amplitie werkt met elkaar: (2)

Leidinggevenden die

- weten wat belangrijk is voor mensen en waardoor zij intrinsiek gemotiveerd raken/blijven
- weten wat medewerkers drijft, bevlogenheid stimuleren en faciliteren
- medewerkers waarderen en begeleiden
- duidelijke kaders stellen en verantwoordelijk voelen voor positief werkklimaat

Organisatie: zet mensen op de juiste plek. Zorgt voor werk dat aansluit bij iemands vaardigheden en motivatie én de mogelijkheden bieden om te leren en ontwikkelen.

Het schoolteam is het fundament van de interventiepiramide van leerlingen. In dat fundament heeft het schoolteam eigenlijk óók een eigen verdeling:

Het MT/OT en/of bestuur is dan het fundament. Hoe zorgen zij voor hun medewerkers?

- Wat doen ze (structureel) voor iedereen (groen)?
- Wat doen ze voor enkelen (Geel)?
- Of is het alleen curatief (rood) (bv. bedrijfsarts als je uitvalt?)

Wat past bij de visie van de school?

De schijf van zeven

Anna de Haan: a.dehaan@pharos.nl
Marijn Knibbeler: m.knibbeler@pharos.nl
Laura Stroo: laura@hetonderwijsatelier.nl
Els Mast: els.mast@agorahub030.nl

- www.welbevindenopschool.nl
- <https://www.pharos.nl/infosheets/welbevinden-op-school-kinderen-jongeren-gezinnen-kwetsbare-omstandigheden/>
- <https://nip.nl/themas/mentale-gezondheid-op-school/>
- www.gezondeschool.nl/welbevinden

Wil je het evaluatieformulier invullen? Dat duurt ongeveer 5 min. Bedankt!

